

Aprobat

la Consiliul Metodico-Științific CNEJ

prin Proces-verbal nr. 19/08

Subiectele pentru examenul de calificare la genul de expertiză judiciară:

8. Expertiza balistică, specialitatea:

8.01 „Examinarea armelor de foc și a munițiilor”

1. Aspecte generale

- a) Bazele teoretice, procedurale și organizatorice a expertizei judiciare balistice.
- b) Aspecte generale a expertizei judiciare balistice. Terminologia balistică.
- c) Caracteristica expertizei judiciare balistice. Sarcina de expertiză judiciară balistică.
- d) Obiectele cercetării balistice. Esența metodicii și enumerarea întrebărilor tip. Întrebările tip. Subsarcini. Totalitatea indicilor ce caracterizează obiectul.
- e) Definiții, noțiuni. Obiectul balisticii judiciare. Principiile examinărilor balistice. Asigurarea securității. Sarcinile balisticii judiciare.
- f) Obiectele cercetării balistice de identificare. Tipurile obiectelor identificării. Premisele identificării traseologice în balistică. Esența identificării criminalistice traseologice în expertiza balistică.
- g) Perioada de identificare. Esența și scopul experimentului în examinarea balistică. Comparația traseologică în balistica judiciară. Trăsăturile generale ale urmelor balistice. Mecanismul formării urmelor balistice. Caracteristicile interacțiunii de contact. Categoriile de urme balistice. Clasificarea urmelor. Caracteristicile obiectelor materiale. Caracteristicile individuale ale obiectelor.
- h) Determinarea naturii urmelor, mecanismului de formare, vechimii urmei, dacă urmele sunt valabile pentru identificare; identificarea obiectului creator.
- i) Tipurile de obiecte creatoare de defecțiuni în urma aplicării armei de foc pe îmbrăcăminte.
- j) Importanța urmelor balistice în clarificarea situațiilor la fața locului. Interpretarea operativă a urmelor balistice.

2. Metode de examinare în expertiza balistică

- a) Metoda dialectică;
- b) Metode generale (sensorial-raționale; matematice; cibernetice)
- c) Metode speciale (suigeneric criminalistice; transformate din alte științe):
 - metodele microscopice;
 - metodele fotografice;
 - profilografia
 - metodele de confruntare, suprapunere, juxtapunere;
 - modelarea, etc.
- d) cerințele față de metodele de examinare aplicate în expertiza balistică:
 - validitate științifică;

- admisibilitate;
- legalitatea;
- etica;
- Siguranță;
- conformitatea metodei cu cerința păstrării obiectului în forma și starea în care a fost depus spre examinare;
- asigurarea că rezultatele aplicării metodelor trebuie să fie accesibile și să ofere dovezi evidente pentru toți participanții la procedurile judiciare.

3. Examinarea criminalistică a obiectelor și urmelor balistice

Noțiuni generale și obiectul

1. Noțiunea și importanța științei balisticii judiciare.
2. Apariția științei balisticii judiciare. Obiectul de studiu.
3. Rolul balisticii judiciare în descoperirea și prevenirea săvârșirii infracțiunilor.

Noțiuni de bază despre arme de foc.

1. Noțiuni de bază despre arme de foc.
2. Noțiunea de armă de foc.
3. Clasificarea armelor de foc.
4. Construcția armelor de foc și părțile componente de bază.
5. Funcționarea armelor. Etapele unui ciclu de tragere. Arme automate, semiautomate și cu repetiție.

Examinarea armelor de foc.

1. Examinarea armelor de foc.
2. Starea de funcționare și utilitatea pentru trageri a armelor de foc.
3. Posibilitatea declanșării împușcăturilor fără apăsare pe trăgaci. Particularitățile examinării obiectelor care nu se referă la categoria armelor de foc.
4. Metodica examinării criminalistice a armelor de foc.

Noțiuni de bază despre muniții.

1. Noțiuni de bază despre muniții.
2. Noțiunea de muniție. Clasificarea munițiilor pentru arme de foc. Construcția și părțile componente ale cartușelor.
3. Criteriile care permit a atribui obiectul la categoria munițiilor. Stabilirea utilității munițiilor pentru efectuarea tragerilor.
4. Particularitățile munițiilor pentru arme de vânătoare și artizanale.
5. Examinarea cartușelor cu destinație specială (de semnalizare, de montare, cu gaze etc.),
6. Marcajele pe muniții.
7. Metodica examinării criminalistice a munițiilor.

Armele de foc artizanale și atipice.

1. Armele de foc artizanale și atipice.
2. Noțiunea de armă de foc artizanală. Noțiunea de armă de foc atipică. Clasificarea armelor artizanale.
3. Particularitățile cercetării armelor de vânătoare cu țeavă lisă, retezată.
4. Criteriile de atribuire a armelor artizanale la categoria armelor de foc.
5. Metode de stabilire a energiei cinetice a proiectilului tras cu armele artizanale și atipice.
6. Metodica examinării criminalistice a armelor artizanale și atipice.

Identificarea armelor de foc după urmele create pe tuburi - cartușe.

1. Identificarea armelor de foc după urmele create pe tuburi - cartușe.
2. Noțiunea de identificare criminalistică și de complex de indici identificatori.
3. Clasificarea urmelor armei de foc pe tuburi de cartuș.
4. Stabilirea modelului armei după urmele create pe tuburi de cartuș.
5. Metodica identificării criminalistice a armelor după urmele create pe tuburi de cartuș.

Identificarea armelor de foc după urmele create pe gloanțe.

1. Identificarea armelor de foc după urmele create pe gloanțe.
2. Urme create pe gloanțe și mecanismul de creare.
3. Caracteristicile canalului țevii unei arme de foc ghintuite reflectate pe gloanțe.
4. Urmele pe proiectilele trase din arme cu țeava ghintuită.
5. Formarea urmelor pe tuburi de piesele armelor de foc.
6. Particularitățile urmelor create pe tuburile și proiectilele trase din arme de foc artizanale și din arme de calibru netitular.
7. Metodica identificării criminalistice a armelor după urmele create pe gloanțe.

Obținerea modelelor de comparație.

1. Obținerea modelelor de comparație.
2. Noțiuni generale despre obținerea modelelor de comparație. Pregătirea munițiilor și a armei.
3. Captarea gloanțelor. Trageri experimentale speciale.

Stabilirea circumstanțelor aplicării armei de foc după urmele împușcături.

1. Stabilirea circumstanțelor aplicării armei de foc după urmele împușcături.
2. Noțiuni generale despre urmele împușcături. Mecanismul de creare a urmelor împușcături și clasificarea lor. Urmele principale și secundare în cazul folosirii armelor de foc.
3. Acțiunea/influența/efectul urmelor principale și secundare ale împușcături asupra obstacolelor.
4. Trageri de la distanță mică, distanță mare și distanță nulă. Caracteristicile deteriorărilor pe diferite obiecte atunci când s-a folosit arma de foc. Examinarea urmelor de ricoșeu.
5. Determinarea apartenenței de grup a armei după urmele principale și secundare ale împușcături.
6. Determinarea direcției și a unghiului de tragere. Stabilirea distanței de tragere.
7. Determinarea numărului și consecutivității împușcăturilor după urmele de pe obstacole.
8. Urmele pe obstacole în cazul împușcăturilor din arme de foc cu țeava lisă.
9. Determinarea distanței și direcției împușcături după dispersia snopului de alice.
10. Metodica determinării circumstanțelor aplicării armei de foc.

Cercetarea locului infracțiunilor cu aplicarea armelor de foc.

1. Cercetarea locului infracțiunilor cu aplicarea armelor de foc.
2. Căutarea, fixarea, ridicarea și examinarea preliminară a armei de foc.
3. Căutarea, fixarea și ridicarea a tuburilor trase din arma de foc. Căutarea, fixarea și ridicarea gloanțelor.

Sistemele automatizate de identificare balistică.

1. Sistemele automatizate de identificare balistică.
2. Colecțiile balistice. Actele normative cu privire la colecțiile balistice.

Literatura generală

1. Gheorghe Popa, conf. univ. dr. Nicolae Buzatu, Gheorghe Hanga, Octavian Conicescu, experți criminaliști „Exploatarea urmelor prin expertize criminalistice” – note de curs – București – 2005;
2. Sorin Alămoreanu, conf univ., dr. habil. ”Introducere în studiul criminalistici” ore de curs, ed. Risoprint, Cluj-Napoca, 2017.
3. V. Măcelaru, Balistica judiciară, București 1972.
4. Cataraga Olga, dr. ”Expertiza Judiciară”, ed. Prouniversitaria, București, 2022.
5. Emilian Stancu, Criminalistica, V-1, București 1992
6. Аверьянова Т.В., Белкин Р.С., Корухов Ю.Г., Россинская Е.Р. Криминалистика : учебник для вузов / под ред. Р.С.Белкина. – М.: Норма, 2010;
7. Балашов Д.Н., Балашов Н.М., Маликов С.В. Криминалистика: учебник. М., 2005, С. 65;
8. Воробьева И.Б., Маланина Н.И. „Следы на месте преступления”, - Саратов: 1996;

Literatura specială

1. Emilian Stancu. Criminalistica V-1 București 1992;
2. Doraș S. Criminalistica V-1 Chișinău 1996;
3. V. Măcelaru Balistica judiciară, București 1972;
4. Dicționar tehnic militar ilustrat, Chișinău 1993;
5. Simion Gh. Doraș "Criminalistica", Chișinău 1996;
6. V. Măcelaru Balistica judiciară, București 1972;
7. Ion Mircea "Criminalistica", București 1999;
8. V. Măcelaru "Urmele create prin folosirea armelor de foc în Tratat practic de criminalistică", București 1976;
9. В.С. Аханов, А.Н. Вакуловский, П.Ф. Силкин, Криминалистическая экспертиза, выпуск V, Москва 1967;
10. Жук А.Б. Революеры и пистолеты. - М.: Воениздат, 1983;
11. Закутский Д.М., Лесников В.А., Филиппов В.В. Охотничье огнестрельное оружие отечественного производства (1968 - 1986). М.: ВНИИ МВД СССР, 1988;
12. Катонин В.А. Сравнительные судебно-баллистические характеристики пистолета конструкции Стечкина (АПС) и бесшумного пистолета П13 // Экспертная техника. - М.: ВНИИСЭ, 1994. - Вып. 121;
13. Комаринец Б.М. Судебно-баллистическая экспертиза: Учеб.-метод. пособ. - М.: ВНИИСЭ, 1971. - Вып. 1;
14. Кустанович С.Д. Судебная баллистика. - М.: Госюридиздат, 1956;
15. Мартынович Н.В. и др. Ручное огнестрельное оружие и патроны к нему. Ружья и карабины: Справочник эксперта-криминалиста. - Можайск-Терра, 1999;
16. Митричев В.С., Ростов М.Н. Криминалистическое исследование боеприпасов к охотничьим ружьям: Метод. реком. - М.: ВНИИСЭ, 1979;
17. Портнов М.Э., Патолицын А.С., Устинов А.И., Филиппов В.В. Охотничье огнестрельное оружие отечественного производства. - М.: ВНИИ МВД СССР, 1969;
18. Тихонов Е.Н. Ручное длинноствольное и среднествольное огнестрельное оружие: Пособ. для экспертов. - М.: ВНИИСЭ, 1979;
19. Благовестов А.И. "Справочник стрелкового оружия", Минск, 1999;
20. А.Е.Хартинк "Пистолеты и револьверы", Минск, 1997;
21. Голенев В.С. Справочное пособие для экспертов популям к охотничьим гладкоствольным ружьям. - М.: ВНИИСЭ, 1980;
22. Горбачев И.В. Судебно-баллистическая экспертиза // Современные возможности судебной экспертизы: Методическое пособие для экспертов, следователей и судей - М., 2000;
23. Гребнев В.И., Щарунов В.В. Криминалистическое исследование следов боя при осечке, последующем выстреле и повторных ударах бойком по капсулю гильзы: Метод. реком. - М.: ВНИИСЭ, 1977;

24. Дворянский И.А. Автоматические пистолеты и следы на пулях и гильзах: Судеб.-баллист. справочник. - М.: ВНИИ МВД СССР, 1972.- Т. 1; 1973. - Т. 2;
25. Идентификационное исследование огнестрельного оружия: Метод. пособ. Для экспертов. - М.: ВНИИСЭ, 1985;
26. Идентификация гладкоствольных ружей по следам на снарядах: Метод. пособ. Для экспертов, следователей и судей. - М.: ВНИИСЭ, 1994;
27. В.А.Адамов, Ю.П. Голдованский "Криминалистика";
28. Яблоков Н.П. "Криминалистика";
29. А.Р.Шейнин, П.И.Тарасов-Родионов "Настольная книга следователя", Москва 1949;
30. Лазари А.С., Сонис М.А. Состояние экспертной практики определения дистанции выстрела и перспективы ее развития, Обзорная информация. М.:ВНИИСЭ, 1981. Выпуск 2.
31. Лазари А.С. и др. Определение дистанции выстрела из пистолета Макарова и малокалиберной винтовки ТОЗ при различных углах наклона оружия к преграде: Метод. пособ. Для экспертов. - М.: ВНИИСЭ, 1985;
32. Дружинин Г.М., Моисеев А.М. Определение расстояния выстрела по функции распределения копоти выстрелана мишени // Экспертная техника - М.: ВНИИСЭ, 1985. - Вып. 97;
33. Дружинин Г.М., Моисеев А.М. Определение расстояния близкого выстрела при стрельбе из пистолета ПМ: Метод. реком. М.: ВНИИСЭ, 1987;
34. Дружинин Г.М., Моисеев А.М. Определение расстояния близкого выстрела при стрельбе из пистолета ПМ и количественная оценка продуктов выстрела (металлов) на оттисках с мишеней // Экспертная практика и новые методы исследования. - М.: ВНИИСЭ, 1987. - Вып. 3;
35. Золотев А.В. Исследование возможности определения угла выстрела в тонкую преграду с не близкого расстояния по пояску обтирания математическим путем // Экспертная практика и новые методы исследования. - М.: ВНИИСЭ, 1982. - Вып, 14;
36. Кальницкий А.Ф. Установление расстояния не близкого выстрела из нарезного огнестрельного оружия по характеру деформации снаряда и разрушения преград // Экспертная техника. - М.: ВНИИСЭ, 1985. - Вып. 97.

Sarcinile practice la efectuarea expertizelor în domeniul specialității

8.01 „Examinarea armelor de foc și a munițiilor”

Sunt oferite situații din actele ordonatoare cu datele inițiale și examenatului i se propune să le soluționeze.

Sfârșitul documentului